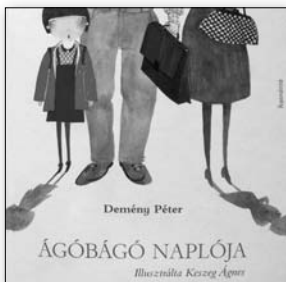

DEMÉNY PÉTER: *Ágóbágó naplója*

Hogyan írjunk gyermekkönyvet?

Gyűjtsd össze óvodáskorú kislányod kijelentéseit, kéréseit és beszélgetéseit, filozófiáját – van neki, akármilyen cseppecske –, kezeld szöveggként, építs belőle verseket, rímest vagy rímtelent, legyen ritmusa, ez fontos, rakd össze jó ízléssel és biztos szövegépítő technikai tudásra alapozva, végy hozzá egy kitűnő képzőművészt, aki képes a gyermek

perspektívájába helyezkedni, bízd rá ezt az egészet egy jól képzett tördelőre és egy gyakorlott, jó szemű szerkesztőre (például a Koinónia Kiadónál), és máris adva van minden ahhoz, hogy az igényes olvasó kívánságának megfelelő gyermekkönyv álljon elő. A könyvkiadói művészeti remek ki fogja elégíteni szülő és gyermek étvágyát, sőt remény van arra, hogy kedvenc csemegévé lép elő, amivel gyakran kell majd élni. „Ábóbábót olvassuk!” – mondja majd gyermeketek, unokátok háromévesen, amikor még szótagtévész, de ötéves nővérkéje szépen ismétli majd, helyesen, hogy *Ágóbágó naplóját*. És kis öcsikéje utánamondja, s igaz ugyan, hogy megint „ábóbábó” lesz belőle, de már ott is ülnek melletted a díványon, és lapozgatjátok a könyvecs-

két, nézitek Ágóbágó ruháját, olvassátok a szöveget, magyarázzátok, hogy az énekesnőt miért mondja Ágóbágó „éneknőnek”, és megbeszélitek, hogy ti sem cseréltétek ki apát, ámde meghallgatjátok a szívében, ami benne van, s meg is találjátok a szeretetet, amit enélkül is tudtok.

És elképzeltétek Ágóbágó álmát a gyermekrabló boszorkányanyukával és az óriás tigrisférfivel a ketrecben – ez le is van rajzolva –, és küldtök ti is egy gonosz sms-t a boszorkánynak. És megbeszélitek, ki az a Barni, sőt ígéretet tesztek, hogy megveszitek azt a könyvet is. Ágóbágó valóságossá válik nálatok, rájöttök, a valóságmesék épp oly érdekesek, mint a képzelet szülte történetek. És rájöttök arra is, hogy ez a könyvecske épp úgy szól nektek, mint a gyermekeknek, s bevilan a Réber illusztrálta Janikovszky-sorozat. Csakhogy ezt Demény Péter írta, és tényleg olyan deményes az egész, és az illusztrációk is egészen mások, Keszeg Ági-sak, csak az a közös az előbbiekkel, hogy az alkotók tudtak valamit a gyermeki világról, valamit, amit ti is megtapasztalhattatok, csak nem lett belőle könyv, mert hát könyvet azért mégse tudhat mindenki csinálni, azért kell például egy Demény Péter meg egy Keszeg Ágnes, és egy Koinónia

Kiadó, és akkor már az is mellékes, Kolozsváron vagy Budapesten veszitek meg a könyvet, tág ez a világ, még akkor is, ha csak magyarul olvasunk, mert igazán és végsősoron úgyis csak a szív számít.

Hiteles könyv ez. Egy apa írja, egy férfi apaszerepben, felnőtt szerepben. Igazán felnőtté talán épp e gyermekével kiteljesedett kapcsolat révén válik. Nem hazudik hamis világot: őszintesége ragad magával. Végigkövethetjük, ahogy a kis óvodásból iskolás lesz, ahogy a szerepeket tanulja a kislány: „Apa, / ne menj be a szobámba / és ne vesd meg az ágyamat, / ne hangoskodj, ahogy szoktál, / mert az ágyamban Coccolinóék alszanak, / egyelőre csak ketten, / de ha még veszünk egyet, akkor hárman lesznek, / az már egy család, / és egy családot nem illik zavarani, / akkor sem, ha még nem család / apa, hát te még ennyit sem tudsz???”

Egyszerre jellemzi a kötetet a játékosság, a felelősségérzet, a való-

sághoz való ragaszkodás, a gyermek iránti csodálat, azaz a rácsodálkozás. Hogy aztán jöjjön az iskoláskorszak, (más) problémákkal. S a felnőtt, a férfi szorongásával: „Elmúlt, jaj, elmúlt hát ez is, / véget ér ez is nemsokára, / még pár hónap, s az oviból / úgy elvisz az iskolatáska, / ki tudja, meddig örülünk, / meddig tarthat még szívünk bálja, / meddig gondolsz még szívesen, / derűsen anyára s apára, / mikor lesz sok is már belőlünk, / hány évig tart az ártatlanság, / mikor viszed már te a táskát – / kislányom, legyen neked könnyű / ez a sötétes világosság.” A különleges, a gyermek perspektívájából megrajzolt-megfestett, finom ívű illusztrációk önálló alkotásként is megállnák a helyüket.

Olyan ez a könyv, hogy az embernek megjön tőle a kedve gyermekirodalmat olvasni.

LÁNG ESZTER

(*Koinónia* Kiadó, Kolozsvár, 2009, 50 oldal, 1850 Ft)

Kultúra

PRÁGAI TAMÁS:
Kivezetés a költészetből
Hogyan olvassunk kortárs
verseket?

Prágai Tamásnak a 2010-es könyvhétre megjelent kötete hiánypótló mű lehet a magyar irodalomtudo-

mányi diskurzusban, hiszen, miként alcíme is sugallja, megkísérli felgöngyöltetni azokat a támpontokat, értelmezési hagyományokat, amelyek mentén a kortárs magyar líra – nemcsak a hivatásos kritikus vagy irodalmár, hanem akár a laikus számára is – olvasható lehet.